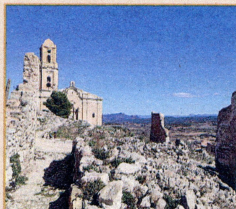

POBLES ABANDONATS A LES TERRES DE L'EBRE

NUCLIS ABANDONATS

POBLE VELL DE CORBERA D'EBRE (TERRA ALTA)

Poble totalment deshabitats i enderrocat (com a conseqüència de l'impacte de la guerra), considerat Bé Cultural d'Interès Nacional. L'església és l'únic edifici en bon estat, tot i que hi ha quatre cases més recuperades. L'origen del poble és possiblement ibèric, però s'ha convertit en un símbol clar i evident de la tragèdia de la guerra. A 4 quilòmetres del cap comarcal.

PINYERES (TERRA ALTA)

Poble sense protecció parcialment enderrocat, amb 12 cases tombades o en mal estat. Al mateix lloc ja hi havia un gran poblat protohistòric, de temps anteriors a l'edat de ferro. Als segles XVIII i XIX va arribar a tindre 200 habitants, gràcies a les millores sanitàries i les bones produccions agrícoles. Va ser un nucli independent fins al 1841, moment en què, juntament amb Algars, se va agregar a Batea. A 25 quilòmetres del cap comarcal.

BERRÚS (RIBERA D'EBRE):

Poble en mal estat de conservació, considerat Bé Cultural d'Interès Local. Només té en bon estat l'església de Santa Magdalena. Des de la construcció del pantà de Riba-roja, el nucli es troba submergit a la desembocadura del barranc de Barvall, a pocs quilòmetres de Faió Vell i de Riba-roja d'Ebre. A 13 quilòmetres del cap comarcal.

MASOS DE FLIX (RIBERA D'EBRE)

Parròquia de masos desapareguda i sense protecció. Fins i tot l'església de Sant Joan està en mal estat. La carta de poblament indica que l'any 1345 el senyor Arnau del Bosch, de la baronia de Flix, atorga a deu hòmens una carta de poblament als Masos de Flix. L'ocupació no té èxit i entre finals del segle XIV i principis del segle XV l'indret s'abandona. A 9 quilòmetres del cap comarcal.

ALGARS (TERRA ALTA)

Conjunt de masos. Tot i ser Bé Cultural d'Interès Nacional, no ha tingut mai un nucli urbà pròpiament dit. L'església de Sant Joan i algunes masies disseminades estan en bon estat i en algun cas encara s'utilitzen. En canvi, el castell de Sant Joan, el molí i l'edifici annex a l'ermita de Sant Joan estan enderrocats o en mal estat. Els musulmans hi van construir el castell amb vista a tota la frontera entre Aragó i Catalunya per a assegurar el territori que havia sigut envaït. A 21 quilòmetres del cap comarcal.

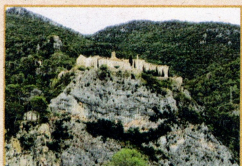
ALMUDÈFER (TERRA ALTA)

Parròquia de masos sense protecció, amb set o vuit cases enderrocades o en mal estat. A 22 quilòmetres del cap comarcal. Com en el cas d'Algars, també es caracteritza per la presència d'una fortificació, un temple i diversos masos dependents. Malgrat el nom, i a diferència dels pobles veïns abandonats d'origen medieval que apareixen en les donacions als templers de Miravet el 1153, este no s'ha trobat documentat fins al 1263, en època de plena dominació cristiana. A 22 quilòmetres del cap comarcal.

CARDÓ (BAIX EBRE)

Antic monestir, Bé Cultural d'Interès Local. Part del convent de Sant Hilari i set de les 14 ermites estan encara en més o menys bon estat, mentre que les altres set, el monestir i el claustre estan enderrocats o en mal estat. Fundat al segle XVII per l'orde dels Carmelites Descalços, se va reocupar a mitjans del segle XIX com a balneari; durant la Guerra Civil, com a hospital, i posteriorment, com a planta embotelladora d'aigua. A 25 km del cap comarcal.

FULLOLA (BAIX EBRE)

Poble totalment enderrocat. Té entre 15 i 20 estructures de cases enderrocades. Dos cases recuperades per al treball al camp. L'element més representatiu és la torre de Fullola, Bé Cultural d'Interès Nacional. L'origen del poblat data del segle XVIII i la primera notícia documental de la zona es remunta a principis del segle XIII, quan va passar d'origen feudal a domini real. A 22 quilòmetres del cap comarcal.

RAFALGARÍ (MONTSIÀ):

Poble sense protecció, totalment enderrocat. Se va recuperar una casa, però es desconeix si prové d'època medieval. El seu origen se remunta a la conquesta de la Catalunya Nova per part de Ramon Berenguer IV. El poble es va abandonar i cremar el 1808, en la guerra del Francès, i no es va tornar a habitar. Després, va passar a formar part del terme de la Sénia. A 63 km del cap comarcal.

LA SENIOLA (MONTSIÀ)

Tres cases enderrocades o en mal estat i sense protecció. Despoblat format per una agrupació d'uns tres habitacles d'explotació rural, d'entre els quals destaca el mas de la Seniola. El topònim deriva de l'eina agrícola de la sinia. En els inicis, el cultiu principal va ser la vinya, el fruit de la qual es transportava fins a Ulldecona, el cap comarcal situat a 21 quilòmetres. A partir del segle XX, s'hi cultivava blat, un bé molt preuat durant la Guerra Civil.

MERADES (MONTSIÀ)

Poble sense protecció totalment enderrocat, excepte un mas en més bon estat o en possible recuperació. Avui descrit com a mas de Merades, se situa al municipi de Godall. Històricament, se té constància que el 1847 el nucli, agrícola i ramader, va ser declarat completament arruïnats i abandonats, tot i que al cens de 1860 s'indica que encara hi havia tres cases habitades. A 18 quilòmetres del cap comarcal.

EL CARRASCAL (MONTSIÀ)

Quatre cases en mal estat i sense protecció, tot i que podrien recuperar-se. Dins del terme del Mas de Barberans, la seua carta de població data del 1243. Consistix en una masada o conjunt de masos on se poden distingir dos o tres habitatges principals i una gran varietat d'estances com ara corralles, magatzems o forns.

